

ARGUS

de stem van sprakeloze wilde dieren

Colofon

ISSN 0166-5073

Argus is het tijdschrift van De Faunabescherming. Argus wordt twee keer per jaar toegestuurd aan donateurs die ten minste € 16,- per jaar betalen via IBAN: NL84INGB0000116072 te Renkum. Sympathisanten betalen € 5,- per jaar. Indien u Stichting De Faunabescherming testamentair wenst te gedenken, wordt u verzocht contact op te nemen met de penningmeester.

Donateursadministratie

Postbus 150, 6870 AD Renkum,
Postbanknummer 116072.

Voor adreswijzigingen en vragen over de jaarlijkse donatie kunt u ons mailen:

donateurs.adm@faunabescherming.nl

Bij betaling vanuit het buitenland dient men de volgende codes te gebruiken:

IBAN: NL84INGB0000116072 en
BIC: INGBNL2A.

Secretariaat

Mw. A.P. de Jong,
Amsteldijk Noord 135, 1183 TJ Amstelveen,
Telefoon (020) 641 07 98,
Telefax (020) 647 37 00,
E-mail: info@faunabescherming.nl

Penningmeester

Mw. I. v.d. Abeele,
Korenbloemstraat 30, 6871 WE Renkum,
Telefoon (0317) 318 487

Bestuur

I. v.d. Abeele, A.P. de Jong, H.H. Niesen, B. Ros

Aan deze Argus werkten mee

Helana Aslander, Arno-Jan Boere, Cassandra,
André Donker, Irma Kok, Ruud Lardinois,
Eva Meijer, Robert Meijs, Marianne Miltenburg,
Harm Niesen, Sabine Rietkerk, Betty Ros,
Maria Sallemans en Uitgeverij Cossee

Redactie

Nettie Dekker, Pauline de Jong.
E-mail: redactie.argus@faunabescherming.nl

Website

www.faunabescherming.nl

Lay-out en druk

Van Berkum Graphic Solutions, Zwaag

Doelstelling

Stichting De Faunabescherming is een niet-gesubsidieerde, landelijke vrijwilligersorganisatie. Haar doel is een ethisch en wetenschappelijk verantwoord faunabeleid.

Stichting De Faunabescherming tracht haar doel te bereiken door het bepleiten van verbetering in de wetgeving, het propageren van onderzoek en het bekendmaken van onderzoeksresultaten aan beleidsinstanties en publiek.

Inhoud

Nettie Dekker. Redactioneel	3
Redactie. Kort nieuws	4
Harm Niesen. Naar een nieuwe Wet Natuur. <i>De voorzitter praat u bij over diverse onderwerpen</i>	5
Eva Meijer. Damhertenpolitiek: van biomacht naar soevereiniteit. <i>Politiek filosoof Meijer legt uit waarom dieren het recht hebben om niet gedood te worden</i>	7
Redactie. Kort nieuws	10
Cassandra. Over veertig jaar... Column	11
Redactie. De foto en het verhaal. <i>De mens kan niet zonder natuur, de natuur wel over mensen. André Donker vindt dat er geen enkele goede reden is om reeën te bejagen</i>	12
Redactie. Lezerspost	14
Maria Sallemans. Van houtwinkeltje naar natuurlijk bos. <i>Ruud Lardinois pleit voor een nieuwe definitie van natuurreservaat</i>	15
Redactie. Kort nieuws	18
Redactie. Kosten uitroeijing Hoekse Huiskraai. <i>Sabine Rietkerk legt uit waarom het bedrag dat de staatssecretaris opgeeft niet kan kloppen</i>	19
Redactie. Lezerspost	20
Betty Ros. De buit van de vos. <i>Over jachtreizen en jachtongelukken</i>	22
Vogelvrij. Vos	24

Voorpagina:

De damherten in de Amsterdamse Waterleidingduinen zijn opnieuw hun leven niet zeker.

Foto: Helana Aslander

Redactioneel

NETTIE DEKKER

Ons eigen gedrag legitimeren en het misschien een tikkie acceptabeler maken dan het is, we doen het allemaal. Politici hebben het tot kunst verheven. Zo blijft PvdA-Kamerlid Henk Leenders stug volhouden dat wilde dieren écht beter af zijn met een amendement waar de jagers dolblij mee zijn. Jagers doen niet onder voor politici. Ze hebben hun dodelijke bezigheden de afgelopen jaren meer en meer *gegreenwashed*.

Jager 'met een groen hart' @KeesvanHulst twitterde: 'Burgemeester Oisterwijk feliciteerde WBE Moergestel met 25 jaar inzet voor fauna-bescherming en -beheer'. Is faunabescherming nu synoniem voor afknallen? Twitterbabe @janneke_eigeman ((50-dingen boek | moestuin | jager in opleiding | pedagoog & hfd comm @Kon_Jagersver | fiets OV | GroenLinks | natuurgids | twittert over omgang NL & natuur) van de jagersclub noemt in haar profiel nog niet dat ze donateur is van De Faunabescherming.

Greenwashing in ultima forma. Jagers 'zorgdragen' wat af voor 'hun jachtveld', een ideeetje van de communicatieafdeling van de jagersvereniging. Volgens Eigeman dromen kinderen tegenwoordig over het doden van dieren: 'Ik wil later ook een jachtveld, mijmert 9-jarig kind bij beelden van bredemoestuin'. Kinderen die er plezier in scheppen om dieren dood te maken, voer voor psychiaters...

Bij veel overheden lijkt de greenwashing aan te slaan. Gedeputeerden natuur gaan graag een keer op 'jachtstage' (Jan Jacob van Dijk van Gelderland) en laten zich regelmatig jacht-propaganda influisteren door lobbyisten (Bart Krol van Utrecht). De provincie Zuid-Holland schroomt niet om samen met de jagersclub het netwerkevenement 'Nederlandse Oogst' te organiseren: 'Beleidsmedewerkers, gedeputeerden en directies van organisaties in het buitengebied zijn uitgenodigd om van gedachten te wisselen over ons Nederlandse landschap dat – naast een bron van inspiratie en recreatie – ook een bron

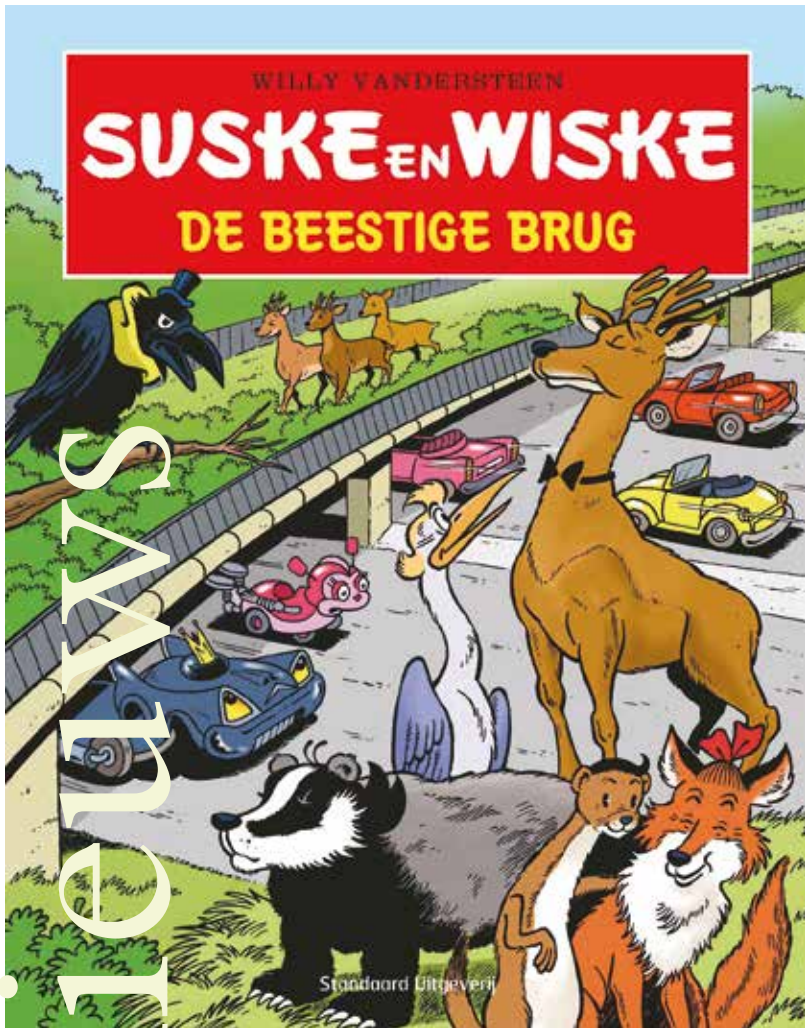
is om verantwoord van te oogsten. Denk daarbij bijvoorbeeld aan gans, hout, noten, bessen en vis.' Bezoekers kunnen twee prikkelende lezingen verwachten 'over de smaak van Nederland'. En daarna mogen ze hun 'licht opsteken bij één van de vier ondernemers voor wie de oogst uit het Nederlandse landschap hun inkomstenbron is. Daaronder onder meer ondernemers die succesvol gans vermarkten.'

De provincie is voor het gemak vergeten dat populatiebeheer behalve zinloos, in strijd is met de wet. De wet die haar voorschrijft dat ze dieren moet beschermen en ja, de grauwe gans is nog steeds een beschermd diersoort!

Ondertussen blijft de staatssecretaris volhouden dat onze natuur bij de provincies in goede handen is... Over een paar jaar zijn er weer verkiezingen. Het aantal mensen dat zijn stem laat horen tegen het rücksichtslos afknallen van wilde dieren 'gewoon omdat het mag', groeit met de dag. Aan mij zal het niet liggen: voor Dierendag ga ik folderen voor het burgerinitiatief tegen de hobbyjacht. En u?

Jagen?
Natuurlijk
niet!

Suske en Wiske

Waar in Nederland de Ecologische Hoofdstructuur ten grave is gedragen, heeft de Vlaamse overheid een bijzondere uitgave van Suske en Wiske uitgebracht. In het verhaal De Beestige Brug leren Suske en Wiske hoe het is om als dier te leven in Vlaanderen. Dieren kunnen vaak geen kant op door de vele wegen en de reis tussen verschillende leefgebieden is vaak levensgevaarlijk. De strip legt uit hoe belangrijk het is om groene 'eilandjes' met elkaar te verbinden. De educatieve pagina's die volgen op het stripverhaal leggen op een speelse manier uit wat een ecoduct is, waarom padden tunnels nodig hebben, hoe een eekhoornbrug werkt en waarom vissen soms de trap nemen.

De Beestige Brug is een voorbeeld voor onze provinciebestuurders die de ene na de andere ontheffing verlenen om wilde dieren te doden en onze staatssecretaris, die in Brussel actief lobbyde om het vergassen van beschermde vogels mogelijk te maken.

De Beestige Brug is een uitgave van de Vlaamse overheid (Departement Leefmilieu, Natuur en Energie; Agentschap Wegen en Verkeer en Agentschap voor Natuur en Bos) en de provincie Antwerpen, in samenwerking met het Regionaal Landschap De Voorkempem. Meer informatie is te vinden via www.beestigebrug.be.

Gans verdient beter!

De derde informatiefolder van De Faunabescherming gaat over de ganzenbestrijding in Nederland. De folder vormt een aanvulling op de eerder gepubliceerde folder over het ganzenbeleid rond Schiphol. In de folder wordt aan de hand van 10 stellingen de waanzin van de ganzenbestrijding uitgelegd.

U kunt de folder downloaden via www.faanabescherming.nl/fb_docs/Ganzenfolder-2015.pdf

Naar een nieuwe Wet Natuur

HARM NIESEN

Het voorstel voor de nieuwe
Wet natuurbescherming
ligt inmiddels bij de Eerste

Kamer en belooft weinig goeds voor in het wild levende dieren. Ook de ganzenbestrijding heeft epidemische vormen aangenomen, zelfs het vergassen van ruiende ganzen is nu overal in Nederland toegestaan. Maar het doden van vele duizenden ganzen per jaar zal niet leiden tot kleinere populaties.

Helaas, om maar met de deur in huis te vallen, het ziet er niet naar uit dat we afstevnen op een rooskleurige toekomst. De nieuwe Wet natuurbescherming is door de Tweede Kamer aangenomen en daar is ie niet beter van geworden. De coalitie van veertig natuur-, milieu- en dierenbeschermingsorganisaties heeft wel effect gehad. Het wetsvoorstel was veel minder slecht dan het oorspronkelijke voorstel dat door de voorganger van Dijkema, Henk Bleker, was opgesteld, maar helaas zijn de kleine verbeteringen op de gebieden waar wij ons hard voor maken, dankzij een amendement van VVD en PvdA tenietgedaan. Jagers, boeren en andere strijdlustige lieden krijgen nog veel meer dan onder de Flora- en faunawet de gelegenheid om hun zinloze moordlust bot te vieren. En het lijkt wel of rechters daar al op vooruitlopen...

Vegetarische vos

Onlangs vond een rechter het doodnormaal dat een boer 's nachts vossen wil schieten omdat dat

dier schade zou aanrichten in een veld met worteltjes. Die schade hoeft niet eens aangetoond, laat staan bewezen te worden. Volgens de wet hoort de schade minstens 250 euro te bedragen. Daar kun je heel wat worteltjes voor kopen. De minister en het Faunafonds hebben al vastgesteld dat een vos schadelijk is, dus hoeft er niets meer bewezen te worden. Dat een vos, als hij al in een worteltjesveld terechtkomt, daar naar alle waarschijnlijk op zoek gaat naar de muizen en woelratten, die écht schade bij die boer kunnen veroorzaken, doet er kennelijk niet toe. De kans is groot, dat straks iedere subjectieve vorm van overlast voldoende is om naar het geweer te mogen grijpen. Domme boer, domme rechter en domme provincie Zuid-Holland. Maar ze staan niet alleen, wat er met de ganzen in ons land gebeurt, is nog veel grootschaliger en ernstiger.

Ganzenbestrijding

Je zou als Faunabescherming bijna aan jezelf gaan twijfelen als niet alleen de boeren en de jagers maar ook de provincies, Natuurmonumenten, de Landschappen en Staatsbosbeheer vinden dat bijna alle in Nederland voorkomende ganzensoorten zomer én winter moeten worden beschoten en vergast en dat hun nesten vernield moeten worden. Want het zijn er 'te veel'. Natuurlijk zijn het er meer dan vroeger, maar 'te veel' is biologisch gezien een belachelijk begrip. Ze zijn er gewoon, en dat komt helemaal door onszelf, door de manier waarop wij Nederland inrichten. Als je een ganzenparadijs maakt, moet

***Straks is iedere subjectieve
vorm van overlast
voldoende om naar het
geweer te mogen grijpen***

je niet verbaasd zijn dat je ganzen krijgt. Denken dat je de aantallen door bestrijding drastisch kunt verminderen, is dom. Ook in de praktijk blijkt nu overduidelijk dat het niet werkt. En daarmee is de ganzenbestrijding juridisch gezien illegaal. De wet bepaalt dat er ingrijpende middelen mogen worden ingezet, als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden

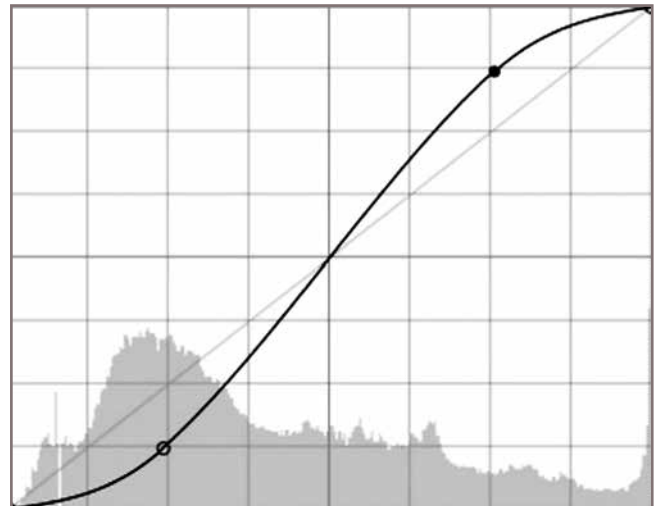
is. Dat betekent uiteraard dat het ingrijpende middel zelf op zijn minst tot een oplossing leidt. Dat is niet het geval. Telkens weer proberen wij dat voor de rechter aan te

tonen, maar gelijk krijgen we niet. Van het vernietigen van de legsels van ganzen is eerder al wetenschappelijk vastgesteld dat het niets, nul, bijdraagt als het erom gaat de aantallen ganzen te verminderen. En deze methode richt grote schade aan beschermde soorten aan. Het vergassen van een paar duizend – vooral jonge – ganzen per jaar zou de vliegveiligheid ten goede komen. De toch al minieme kans op een aanvaring wordt daardoor met een volstrekt onmeetbaar kleine factor verkleind. Jagers zeggen gewoon openlijk dat zij aan populatiebeheer doen. En dat is volgens de wet voor vogels domweg niet toegestaan. Het lukt ze ook voor geen meter, maar daar gaat het juridisch niet om.

S-curve

Provincies willen de ganzenstand terugbrengen tot het niveau van 2005, want toen was het allemaal nog beheersbaar. Om dat te illustreren, gebruiken ze de zogenaamde S-curve (zie illustratie). In 2005 zaten we met de aantallen ganzen nog in het onderste, maar heel licht stijgende deel van de curve. Weinig ganzen en bovendien langzame groei van de aantallen. Maar hier is domheid weer troef: we kunnen helemaal niet terug naar dat deel van de grafiek! Al die domme mensen en organisaties vragen zich niet af waarom de groei en de aantallen toen laag waren. Omdat de ganzen zich toen nog niet optimaal aan de Nederlandse omstandigheden hadden aangepast! En dat hebben ze nu wel voor elkaar. Stel dat het zou lukken de aantallen ganzen terug te brengen tot de aantallen uit 2005. Dan zal, omdat we dan direct in het steile

stuk van de grafiek zitten, het aantal ieder jaar enorm toenemen en zal de bestrijding intensiever dan ooit moeten zijn. Terwijl ons beloofd wordt dat er dan nog slechts mondjesmaat opgetreden hoeft te worden. Als wij kunnen bedenken dat het massaal doden niet werkt, waarom kunnen al die biologen en ecologen van de provincies en de natuurbeschermingsorganisaties dat dan niet? Alleen Sovon Vogelonderzoek Nederland heeft laten weten alle bestrijdingsacties nutteloos te vinden. Verder houdt iedereen angstvallig zijn mond. Veel van bovenstaande wist u als trouwe lezer van *Argus* natuurlijk al; we zijn er al zo lang mee bezig. Maar hopelijk komt er straks een rechtszaak waarin we wél kans maken op succes. Het kan in een rechtsstaat toch niet zo zijn dat deze praktijken nog langer worden getolereerd. Ook al zijn onze tegenstanders nog zo invloedrijk en nog zo talrijk.

De S-curve is een model om de groei van een populatie weer te geven. Op de X-as is de tijd (in jaren) weergegeven; op de Y-as het aantal individuen. In alle gevallen volgt na het bereiken van de top van de curve, een daling van het aantal individuen door volstrekt natuurlijke oorzaken. De populatie is dan als het ware over de draagkracht van de omgeving heen geschoten; infectieziekten in de vorm van virussen, bacteriën, schimmels en stress en onderlinge concurrentie ofwel de strijd om bijvoorbeeld voedsel en geschikte broedlocaties zorgen voor het instorten van een populatie. Ook bij de ganzen. Daarvoor is dus geen 'jacht' nodig. De onnatuurlijke sterfte als gevolg van jacht kan namelijk, zeker bij algemeen voorkomende en zich snel voortplantende diersoorten zoals ganzen, makkelijk door extra aanwas worden opgevangen.

We kunnen helemaal niet terug naar dat deel van de grafiek!

Damhertenpolitiek:

EVA MEIJER

van biomacht naar soevereiniteit

De damherten in de Amsterdamse Waterleiding zijn opnieuw hun leven niet zeker. Waar de argumenten van dierenbeschermingsorganisaties tegen afschot – in dit tot nu toe jachtvrije gebied – vooral gebaseerd zijn op ecologische en biologische principes, bekijkt politiek filosoof Eva Meijer het vanuit een geheel ander perspectief: damherten leven in soevereine gemeenschappen. Om die reden hebben ze het recht om niet doodgeschoten te worden.

In de Amsterdamse Waterleidingduinen leven drieduizend damherten. Over die herten is al een tijd discussie; er wordt gesteld dat ze verkeersoverlast en overlast voor omwonenden veroorzaken, dat ze schade aan de natuur toebrengen, en dat de populatie te groot is voor het gebied waardoor er voedselgebrek kan ontstaan. De provincie Noord-Holland en de gemeente Amsterdam willen daarom 2400 dieren dood laten schieten of dieren verplaatsen. Tegenstanders betogen dat er sinds er een hek om het gebied staat, weinig tot geen overlast is voor verkeer en omwonenden, dat de herten juist goed zijn voor biodiversiteit en landschap en dat wanneer een populatie te groot is het gebied vergroot moet

worden. De situatie met de damherten staat niet op zich; dit soort discussies vinden we terug bij verschillende andere groepen wilde dieren die in een bepaald gebied floreren. Mensen ervaren een probleem, en zoeken daar een oplossing voor, zonder met de dieren in kwestie te overleggen. Dat mensen het recht hebben om te bepalen wat er gebeurt in een gebied, en om te bepalen wat er gebeurt met de levens van dieren, wordt niet ter discussie gesteld. Dat mensen deze onderliggende vragen niet stellen, wil echt niet zeggen dat ze er niet zijn. Mensen hebben zichzelf het recht gegeven om te beslissen voor andere dieren. Dat is echter geen metafysische noodzakelijkheid en het kan anders.

Biomacht

Wilde dieren worden beheerd: mensen controleren en beïnvloeden waar ze leven en met hoeveel. Beheren klinkt vriendelijk, zorg dragen voor, maar jacht wordt ook gezien als beheer. Om het beheer van mensen aan te duiden introduceert de Franse filosoof Michel Foucault het begrip biomacht: vormen van machtsuitoefening die ingrijpen in het lichamelijke leven van mensen, om de bevolking te reguleren. Deze macht is nauw verweven met ontwikkelingen in de wetenschap en technologie. In moderne staten worden de levens van mensen in talloze praktijken gereguleerd en gecontroleerd: in scholen, via internet, door po-

***Mensen hebben zichzelf
het recht gegeven
om te beslissen voor
andere dieren***

litie, en ga zo maar door. Mensen hebben zich niet alleen aan de wet te houden, maar zijn ingebed in een web van allerlei vormen van machtsuitoefening. Levens van andere dieren worden op een vergelijkbare manier gecontroleerd. Bij

wilde dieren maken mensen gebruik van kennis en techniek om te weten hoeveel dieren er in een bepaald

gebied leven en om die populatie te controleren. Dieren krijgen gps-zenders om, worden wel of niet gevoerd, het landschap wordt ingericht om ze een bepaalde kant op te sturen, rasters en hekken worden geplaatst, enzovoort. Als er te veel dieren zijn, worden ze verplaatst of gedood.

Politieke gemeenschap

In Nederland leven mensen in een democratie, een regeringsvorm waarin degenen die onderdaan zijn ook degenen zijn die de wetten kunnen maken. Andere dieren worden niet gezien als deel van de politieke gemeenschap, maar hebben wel te maken met menselijke wetten en regels. Dat dieren geen deel uitmaken van de

politieke gemeenschap berust op twee ideeën: dat er een fundamenteel verschil is tussen mensen en alle andere dieren, en dat dieren geen rede bezitten en zich niet kunnen uitdrukken in taal. Darwin betoogde echter al dat het verschil tussen mensen en andere dieren geen harde lijn is, maar dat er sprake is van een continuüm van capaciteiten en eigenschappen in verschillende soorten. Recent onderzoek naar cognitie, talen en culturen van verschillende dieren laat zien dat ze veel meer kunnen dan mensen dachten. Verschillende dieren drukken zich op hun eigen manier uit; anders is niet slechter. Dat wij dieren soms niet verstaan, betekent niet dat ze niks zeggen of denken.

Soevereiniteit

Net als mensen hebben dieren levens die voor hen belangrijk zijn. Mensen hebben daarom universele mensenrechten, zoals het recht om niet gedood of gemarteld te worden. Daarnaast hebben we rechten om relaties binnen en tussen

Dat wij dieren soms niet verstaan, betekent niet dat ze niks zeggen of denken

Dieren hebben het recht om ergens te leven

Eva Meijer (1980) is politiek filosoof.

Ze studeerde cum laude af aan de faculteit Wijsbegeerte van de Universiteit Amsterdam met haar scriptie 'Politieke gesprekken met dieren'. Eerder dit jaar organiseerde ze in Amsterdam het symposium 'Over Polderdieren', over de invloed van menselijk handelen op de levens van andere dieren en de veranderende relatie tussen mensen en andere dieren. Op 27 april verscheen haar artikel 'Ganzen vergassen is massamoord' in *Trouw*. Behalve filosoof is ze schrijver en kunstenaar. U komt nog meer te weten over Eva Meijer op haar site: www.evameijer.nl.

Acties

De Dierenbescherming overhandigde op 3 september ruim 17.000 handtekeningen tegen het afschieten van 2400 damherten in de Amsterdamse Waterleidingduinen. In 2013 voerden De Faunabescherming, de Partij voor de Dieren Amsterdam, de Dierenbescherming Amsterdam en PiepVandaag.nl ook al gezamenlijk actie tegen afschot in het gebied.

Heb een hart.

Red een hert.

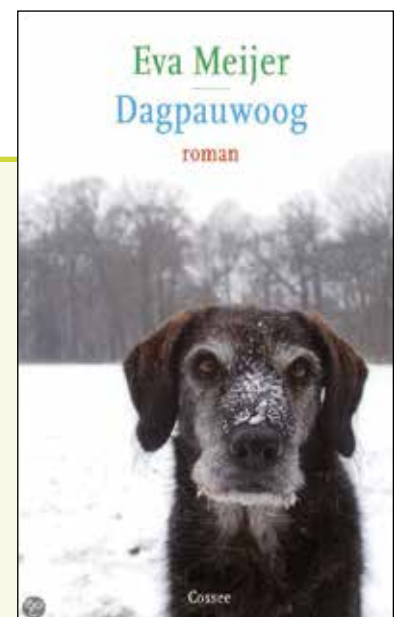
Als we riks doen kijken binnenkort duizenden roelruine ogen in de loop van een geweer.
Want Amsterdam wil de damherten in de waterleidingduinen afschieten. Harteloos en zinloos.
Kijk voor alle argumenten tegen de massamoord op de herten op faunabescherming.nl en onderteken de petitie!
<http://petities.nl/petitie/stem-nee-tegen-de-jacht-op-damherten-in-de-amsterdamse-waterleidingduinen>

DE FAUNABESCHERMING
Jagen? Natuurlijk niet.

verschillende gemeenschappen te reguleren. Die kunnen ook als uitgangspunt dienen voor het denken over politieke rechten van andere dieren. Wilde dieren vormen hun eigen soevereine gemeenschappen, en waar rechtvaardigheid voor gedomesticeerde dieren betekent dat we moeten nadenken over het anders vormgeven van hechte relaties, en ze als burgers zouden moeten beschouwen, betekent het bij wilde dieren dat we ze het beste met rust kunnen laten. Daar houdt het echter niet op. Dieren hebben het recht om ergens te leven. Mensen mogen hun leefgebieden niet innemen en moeten waar mogelijk land dat ze eerder van dieren hebben afgenomen, teruggeven. Ook moeten andere effecten van menselijk handelen (geluidsoverlast, klimaatveranderingen, verkeer) die de levens van dieren beïnvloeden zoveel mogelijk teruggedrongen worden en meegenomen worden in toekomstig beleid. Damherten vormen soevereine gemeenschappen die zich prima redden zonder menselijk ingrijpen. Ze zouden het recht moeten hebben om niet gevangen genomen te worden of doodgeschoten te worden, en om ergens te wonen. Als hun leefgebied door menselijk toedoen te klein is, moet er gezorgd worden voor groene doorgangen naar andere gebieden. Zoals het begrip biomacht laat zien, oefenen mensen op allerlei

manieren invloed op ze uit; ze als soeverein beschouwen, dwingt ons praktijken, technieken en wetten te herzien. Andere dieren als soeverein beschouwen betekent niet dat zij iets nieuws moeten leren: mensen moeten ze anders zien. De damherten hebben onze bemoeienis niet nodig.

Argus verloor een exemplaar van *Dagpauwoog*, een roman van *Eva Meijers* over dierenactivisme uit 2013 (Uitgeverij Cossee). Wilt u kans maken op het boek, stuur dan een mailtje naar de redactie: redactie.argus@faunabescherming.nl.

Vervoer jachttrofeeën steeds lastiger

De wereldwijde verontwaardiging over de gewelddadige dood van leeuw Cecil in Zimbabwe leidde tot een ban op het vervoer van delen van leeuwen, luipaarden, buffels, olifanten en

neushoorns door Delta Air Lines. American Airlines kondigde een soortelijk verbod aan, zo ook Iberia, IAG Cargo, Singapore Airlines, Emirates SkyCargo, Lufthansa, United Airlines en Qantas. KLM vervoert al sinds 1998 geen jachttrofeeën meer. British Airways vervoert geen dieren voor wetenschappelijke experimenten, maar kent (nog) geen verbod op het vervoer van jachttrofeeën. De Europese Unie verbiedt inmiddels het invoeren van bejaagde dieren uit delen van Afrika waar leeuwen zwaar bedreigd zijn (bijvoorbeeld Benin en Burkina Faso). Omdat jachttrofeeën gezien werden als 'huishoudelijke en persoonlijke bezittingen', konden tussen 2008 en 2012 nog bijna 1500 leeuwentrofeeën naar de EU geïmporteerd worden. De meeste geïmporteerde leeuwentrofeeën komen uit Zuid-Afrika, waar de dieren vaak in gevangenschap worden gefokt voor de jacht. Of en hoe de Amerikaanse tandarts die Cecil doodde diens huid en kop naar huis heeft kunnen vervoeren is niet bekend.

Welke vogel is dit?

Steeds meer mensen weten de vogelsite www.welkevogelisdit.nl te vinden. Inmiddels heeft de site ook een Engelstalige versie (www.whatbirdisthis.org). De site bestaat nu ruim een jaar en is een initiatief van Gerard Brinkman uit Castricum. Inmiddels zijn al ruim driehonderd in Nederland voorkomende vogelsoorten opgenomen. De site biedt 'een nieuwe en gemakkelijke manier om vogels te herkennen. Hij is opgezet voor mensen die graag in de natuur wandelen of fietsen en daar vogels zien, maar vaak niet goed

weten welke vogel dit was. Op de site hoeven de gebruikers slechts enkele kenmerken op te geven. De combinatie van deze kenmerken leidt tot een suggestie welke vogel gezien is', aldus de oprichter.

Over veertig jaar

Terugblikken is nooit mijn sterkste punt geweest. Wat gebeurd is, is gebeurd, en daar valt toch niets meer aan te veranderen. Een bekende uitspraak van Henry Ford luidt: 'history is bunk' ofwel 'geschiedenis is nonsens'. Ik zou het iets anders willen stellen: 'Het enige dat we van de geschiedenis kunnen leren is dat we nooit iets van de geschiedenis leren'.

De Faunabescherming bestaat dit jaar 40 jaar. Misschien verwacht u nu een terugblik over die periode, maar dat wordt dan een teleurstelling. Ik ben altijd meer geïnteresseerd in de toekomst. Is er over 40 jaar nog oorlog, honger en ziekte? Het is een prettige gedachte dat ik daarover van alles kan debiteren, want de kans dat ik er dan nog ben om verantwoording af te leggen, is minimaal.

Maar wat me eigenlijk meer bezighoudt is dit: hoe zou de wereld er over 40 jaar uitzien als de dingen waarvoor ik me nu inzet gerealiseerd zouden worden?

In vroeger jaren was ik een groot liefhebber van fantasy en science fiction. Niet zozeer van gevechten met laserwapens vanuit ruimteschepen en al zeker niet van draken en tovenaars. Veel interessanter vond ik altijd de maatschappelijke science fiction, waarbij één of meer parameters van de samenleving veranderd worden om te kijken wat daarvan het effect zou zijn.

In *The Left Hand of Darkness* exploreert Ursula Le Guin een maatschappij waarin geslacht geen rol speelt. Mensen zijn mannelijk of vrouwelijk, naarmate het uitkomt. Een beklagenswaardig persoon die steeds dezelfde seksuele geaardheid heeft, wordt als pervers beschouwd. En Damon Knight voert in de novelle *Rule Golden* een buitenaards ras op dat de mensheid zo modificeert, dat alles wat iemand een ander bewust aandoet ook

hemzelf gebeurt. Zo sterft degene die iemand aanvalt aan dezelfde wonden als die hij heeft toegebracht. Het personeel van slachthuizen kan geen dieren meer afmaken, want dan vallen ze zelf dood neer. Uiteindelijk ontstaat er een maatschappij zonder geweld.

Interessant is dat ook de vraag wordt gesteld of iedereen dan vegetariër moet worden. Dat wordt beantwoord met: 'Het is mogelijk te doden zonder pijn of angst te veroorzaken. [...] Jullie moeten alleen die nutteloze wreedheid achter je laten.'

Volgens mij is er nog steeds niets mis met het principe 'wat jij niet wilt dat u geschiedt doe dat ook een ander niet'. Helaas heeft de geschiedenis (!) ons geleerd dat mensen van nature geneigd zijn om het heel normaal te vinden dat zij meer recht hebben op geld, voedsel en vliegvakanties dan de minder gelukkigen.

Dat wij-en-zij-denken zien we in de vorm van nationalisme, racisme en speciesisme. Dus erg optimistisch ben ik niet over de maatschappij van veertig jaar in de toekomst.

Maar ik hoop één ding: dat eindelijk eens in wetgeving wordt vastgelegd dat het een misdaad is om een levend wezen, mens of dier, zonder enige noodzaak te martelen of van het leven te beroven, alleen maar als amusement. Dat kleine stukje extra beschaving zou toch over veertig jaar – en liefst eerder – mogelijk moeten zijn.

Het personeel van slachthuizen kan geen dieren meer afmaken, want dan vallen ze zelf dood neer

De mens kan niet de natuur wel

© André Donker | @andredonker | www.natuurmonumenten.nl/boswachter-andré-donker

***“Natuur is prachtig en een natuurlijke dood
sterven na een vrij leven, is het grootste
goed dat wij wilde dieren kunnen geven”***

zonder natuur, zonder mensen

Een beeld zegt meer dan duizend woorden. Een waarheid als een koe, maar soms roept een beeld ook vragen op. Wat te denken van deze foto met twee verzwakte reeën? *Argus* vroeg de fotograaf naar het verhaal achter deze foto.

Wie ben je?

Mijn naam is André Donker, boswachter bij Natuurmonumenten.

Waar heb je de foto genomen?

De foto is genomen op de Veluwe.

Wat zien we precies op de foto?

De reeën op de foto hebben zichtbaar last van parasieten. Je ziet de teken al van verre zitten. Hun vacht is zeker niet op orde en ook de geweitjes blijven achter in ontwikkeling. Als je goed kijkt, zie je dat hun conditie niet al te rooskleurig is. Deze dieren gaan dan ook dood.

Mensen gebruiken dit soort foto's om te pleiten voor afschot. Hoe zie jij dat?

Ik werkte ruim 25 jaar in een gebied waar geen afschot van reeën plaatsvond. Het gaf nooit problemen. Zonder afschot krijgen we te maken met meer natuurlijke sterfte. Hier moet de Nederlander mee leren omgaan. Normaliter zou een wolf zwakke dieren als deze reetjes opruimen. Doordat we deze in Nederland niet hebben, verloopt het stervensproces wat langzamer. De dieren merken van hun laatste dagen niet veel. Ze trekken zich terug om te sterven, waarna tal van nuttige organismen ze opruimen. Dit is niet zielig. Afschot is ook in deze laatste fase van hun leven niet nodig. Wij mensen hoeven de rol van 'wolf' niet op ons te nemen. Natuurlijke sterfte is

ook van levensbelang voor alle aaseters in de natuur.

Bijvoeren dan maar?

Ik hoor vaak mensen zeggen dat verzwakte dieren bijgevoerd moeten worden of in de opvang gebracht moeten worden. Dat is ook echte onzin. Je berooft een dier van zijn vrijheid en biedt het daarna geen goede toekomst. Een ree uit de opvang is in de natuur kansloos. Hij gaat – met alle risico's van dien – zwerven omdat sterkere dieren de goede leefgebieden al hebben ingenomen. Natuur is prachtig en een natuurlijke dood sterven na een vrij leven, is het grootste goed dat wij wilde dieren kunnen geven. Ik vind dat we in Nederland meer moeten afblijven van de natuur. We hebben nog zo ongelooflijk veel te leren over de wetten der natuur. Het ree is voor mij het voorbeeld van een succesvolle diersoort. In een steeds veranderende wereld past deze soort zich uitstekend aan. Nu de mens nog.

En afschot voor de verkeersveiligheid?

Jagers en politici grijpen verkeersveiligheid graag aan om voor afschot te pleiten, maar we kunnen het ook anders organiseren. Warmtecamera's kunnen bestuurders tijdig voor overstekend wild waarschuwen. Bovendien leren automobilisten dat je je snelheid moet aanpassen aan de situatie. Vooral in hogericogebieden moeten bestuurders dus langzamer rijden; 60 kilometer per uur is de meest veilige snelheid, zodra de schemering invalt. In de schemering en nacht vindt 90 procent van de aanrijdingen plaats.

Jagerspost

Mede door de in juni gehouden protestactie over het PvdA-WVD-amendement voor de Wet natuurbescherming, mocht De Faunabescherming zich verblijden in extra veel jagerspost. Dit juweeltje van een van KJV's *finest*, willen we u niet onthouden.

'Eindelijk zien de mensen in dat organisaties zoals jullie en de ganzenbescherming al jaren mensen valse informatie verschaffen. Soms duurt het even maar, eerlijkheid duurt het langst!!!! Jullie organisaties bestaan uit extremisten die een monopoliepositie op hun eigen waarheid hebben. Niet openstaan voor een ander zijn mening. Maar helaas het doek begint te vallen. Men ziet eindelijk in dat er al jaren aan stemmingmakerij wordt gedaan.

Types zoals Marianne Thieme die op internet wat onzinnige dingen opzoekt zonder zich in bepaalde materie te verdiepen en vervolgens zomaar wat uitkraamt. Gelukkig op haar vingers getikt in de tweede kamer. Vorige week een sterk artikel in de Tc over schadebestrijding van ganzen. Ook weer een mooi onderwerp waar jullie door types als Leo van den Bergh constant verkeerde artikelen verspreiden!!!! Maar het begint zich tegen jullie te keren. En terecht. Eerlijkheid duurt het langst. Gelukkig ziet men dat in de tweede kamer ook, en geloof mij ook de eerste kamer gaat dat zo zien. Als de maatschappij zou bestaan uit linkse extremistische, vaak niet werkende, uitkeringtrekkende, gesubsidieerde kariakaturen zoals jullie, is deze maatschappij pas snel kapot. Mijn advies: ga eens een nuttige invulling geven aan je leven in plaats van alleen maar iedere dag ieder beest wat als huisdier wordt gezien te knuffelen. Bekijk niet iemand met een andere mening onder een vergrootglas. Kijk eens naar jullie zelf, ook jullie hebben dingen die een ander niet prettig vind. Helaas jullie zullen de komende jaren hard aan jezelf moeten gaan werken.

Dirk (hardwerkende hulpverlener, jager en schadebesrijder)

Achtergelaten knuffelbeesten vormen ook dit jaar weer een plaag op de Veluwe!

(Foto: Robert Meijs)

Van houtwinkel naar natuurlijk bos

Ruud Lardinois is voorzitter van de Stichting Kritisch Bosbeheer (SKB), een organisatie die streeft naar natuurgebieden met maximale inzet van natuurlijke processen waaruit onze natuur is voortgekomen. Toekomstbestendig natuurbehoud is een onlosmakelijk onderdeel van deze natuurvisie vindt hij, en houthakkers en jagers passen daar niet bij: 'Uitfaseren dus!' Faunabeschermer Maria Sallemans ging voor *Argus* met hem op pad.

De wandeling leidt naar een bosreservaatje op de Veluwezoom. Onderweg zijn regelmatig wroetsporen van zwijnen te zien. Lardinois trekt een wortel uit de grond. 'Kijk, in de nawinter is dit hun laatste belangrijke voedselbron: adelaarsvaren.' Een zwijn vlucht tussen de stammen weg. 'Zeer inventieve beestjes en zwaar onderschat door beleidsmakers. Maar wat ze niet kunnen, is een mens mét geweer onderscheiden van eentje zonder...'. Dieper in het bos ligt een grote dassenburcht. Lardinois: 'De dassen hier zijn nachtdieren. In strikte reservaten zijn ze ook overdag

De dassen hier zijn nachtdieren

Ruud Lardinois is voorzitter van de Stichting Kritisch Bosbeheer en was in 2005 redacteur van het boek *Dood doet leven* (KNNV Uitgeverij, Utrecht). Een boek over nut en noodzaak van dode dieren in onze natuur, in samenwerking met Tom Bade (SKB), Agnes van den Berg, Micha Dudek, Kor Goutbeek, Leo Linnartz (Stichting Ark), Harm Piek (Vereniging Natuurmonumenten) en Bas Visser (jurist).

Precies wat hier als ongewenst wordt afgebeeld (1916) heeft Natuurmonumenten de laatste honderd jaar in haar gebieden gepraktiseerd (Foto's: Ruud Lardinois).

actief en slapen ze zelfs buiten in het bos. Ook zij leerden hun lesje: op de wolf na was de das vroeger het meest gehate en vervolgd dier.' Het doel van de wandeling is een natuurlijk bos. Er staan veel oudere bomen. Hier en daar liggen enorme omgevallen bomen; sommige hangen nog in een andere boom. 'Van "houtwinkeltje" naar natuur in het bos,' zegt Lardinois. 'Kijk eens, wat een feest van mossen en zwammen op die (half)dode boomstammen! In holten en gaten broeden uilen en huizen vleermuizen en boom-marters.' In de ontstane lichtplekken op de bosbodem groeien jonge boompjes. 'Hier ontstaat natuur uit een plantagebos. Waarom gebeurt dit op deze plek wel en niet verderop?'

Jacht

Voor een gezond ecologisch en natuurlijk (bos) beheer moeten natuurorganisaties liefst snel stoppen met de houthandel en jacht, vindt Lardinois.

'Jacht is fundamenteel fout. Misschien dat we niet van de ene op de andere dag kunnen stoppen, maar het experiment in het Deelerwoud, waar de jacht ruim tien jaar geleden al met succes is stopgezet, laat zien dat zo'n omschakeling geen jaren hoeft te

duren. De jacht ontwricht de ontwikkeling en opbouw van natuurlijke populaties. Het onderbreekt levenslopen en verstoort sociale structuren. Vooral dit laatste is duidelijk te merken bij wilde zwijnen. Jacht maakt dieren angstig en schuw. Ze

verworden tot nachtdieren en worden zo minder zichtbaar voor de voor hen ongevaarlijke mens.'

Arm ecosysteem

Wilde dieren spelen een uiterst belangrijke rol in ecosystemen

zegt Lardinois: 'Zij zijn er niet als landschapsversiering. Alleen al de manier waarop zij via hun magenstelsel de zaden van tal van plantensoorten verspreiden, is van het aller-

grootste belang. Zonder de impact van grazers verarmt een (bos)ecosysteem fundamenteel. Natuurlijke predatoren bejagen zwakkere en onaangepaste dieren. Jagers met geweren willen de mooie en grote dieren. Kijk maar eens naar foto's van jagers. Ze staan trots voor een dood hert, het liefst eentje met een zo groot mogelijk gewei. Jagers met geweren praten hun gedrag niet zelden recht met kromme argumenten. Zo zou een geschoten zwijn of hert tenminste een mooi natuurlijk leven hebben gehad. Los van het feit dat 90 procent van het "wild" gewoon uit de schuur van boer Bintje komt, zijn de zwijnen en herten hier te lande volkomen psychisch gestoord door de druk van de jacht, die tegenwoordig dag én nacht plaatsvindt. Dat jagers begrippen als "drijf-

De natuur sterft niet alleen van het leven, maar leeft ook van het sterven

Jacht is fundamenteel fout

jachten" door "drukjachten" en "bijvoeren" door "lokvoeren" vervangen, is ook camouflerende mooipraterij.'

Natuurlijk sterven

Lardinois vindt dat dieren het recht hebben op een natuurlijke dood: 'De natuur sterft niet alleen van het leven, maar leeft ook van het sterven. Natuurlijk gaan in een strengere winter meer zwakkere dieren dood. Voedsel is vrijwel altijd de belangrijkste limiterende factor. Dat geldt voor de Serengeti-vlakte én het heideveldje op de Posbank. Door honger raken dieren minder alert, kruipen ze weg en vervallen ze meer of minder in coma. Het is een relatief zacht einde. Een vreedzamere dood is niet denkbaar. Ik ben geen jager en zou dat ook nooit willen zijn, en de keren dat ik een jachtpartij gadesloeg, vond ik het onaangenaam en vooral onnodig en dus onwenselijk. De laatste keer was bij een edelhert dat zichzelf in een panische vlucht in een onnodig vekeerend raster aan zijn vier inmiddels gebroken poten ophing en aldus aan een kwellend lijden werd blootgesteld. Zelfs daar bracht een geweerschot op één meter afstand pas na ruim vijf minuten de dood. Dat zijn vijf heel lange minuten! Een schot dwars door het hart van een ree maakt het niet onmogelijk dat het nog vele honderden meters vlucht en in paniek en met een in puin geschoten lichaam onvindbaar aan zijn einde komt. Is elk

schot raak? Pas trof ik bij veldonderzoek nog een schedel aan van een edelhert met een groot gewei waarvan de bovenkaak was kapotge-

schoten. Misschien was hij door de ongetwijfeld hevige bloedingen binnen een dag dood. Het onfortuinlijke dier kan er ook een week over gedaan hebben. De jacht wordt te vaak geromantiseerd en de effecten ervan onrealistisch hoog opgegeven. Er zijn andere, intelligentere manieren om wild te reguleren of te sturen.'

Vijf voor twaalf

Lardinois maakt zich zorgen over de kwaliteit van de natuur in Nederland: 'Zij holt achteruit. De effectiviteit van de natuurbescherming stagneert. Ik houd een lijstje bij van soorten die op de Veluwe recent voorkwamen en nu geheel

of nagenoeg verdwenen zijn. In Nederland gaat de natuur langzaam dood. Er is geen landelijk beleid, noch van de overheid, noch van natuurorganisaties waarin gedefinieerd is wat natuurbescherming nu precies inhoudt. Het beleid is vaak gebaseerd op compromissen en minder op keuzen. Een coherente natuurvisie is onvolledig of ontbreekt volledig. Evaluaties van beheersingrepen zijn zeldzaam.' Hij zou graag zien dat natuurbeschermingsorganisaties gezamenlijk definiëren wat een natuurreserveaat is: 'Beherende organisaties zijn vooral bezig met het handhaven van de eigen posities. Onafhankelijke organisaties als De Faunabescherming en SKB kunnen het voortouw nemen en eigen nationaalpark-, natuurreservaat- en natuurboscriteria vaststellen. Een begin is het samenstellen van een objectieve lijst met vragen. Wat zijn de natuurlijke processen? Hoe werken de natuurlijke populatiestructuren en hoe kunnen wij die van wilde zwijnen, herten, runderen en paarden veiligstellen? Aan deze lijst kunnen we later misschien ook de wilde kat, de lynx en de wolf toevoegen. Hoe verloopt het ontwikkelingsproces van natuurbos, zodat we het beheer daarop kunnen afstemmen?' Lardinois is optimistisch: 'Een omwenteling ligt binnen handbereik. Kijk naar Duitsland, daar zijn inmiddels al tienduizenden hectaren beukenbos tot strikt reserveaat gemaakt. Het kan, het kost minder dan het zwaar gesubsidieerde productiebosbeheer.

In Nederland gaat de natuur langzaam dood

Een natuurlijk bos bevat vele soorten mossen en zwammen.
(Foto: Maria Sallemans)

De jacht wordt te vaak geromantiseerd

Minister en jachttoerist

Jagers zijn te vinden in alle lagen van het openbaar bestuur. Sinds maart dit jaar ook in de hoogste regionen, in de persoon van minister van Justitie Ard van der Steur. De jagerslobby had al bijna ongelimiteerd toegang tot staatssecretaris Sharon Dijkema, nu zitten de jagers zelfs aan tafel in de ministerraad.

Jurist Van der Steur schaamt zich niet voor zijn doedelijke hobby. Integendeel, het onderwerp komt in veel artikelen over hem voor: *Elsevier* (13, 28 maart 2015): 'Toen hij [Van der Steur; red.] tien jaar geleden besloot te gaan jagen, stortte hij zich met evenveel enthousiasme op de jachtcurus als op de kleren. Er moest een passende outfit worden gekocht: tweed plusfours, de juiste sokken en schoenen, het Barbour-jack met speciale zak om de net geschoten fazant in te doen. Voor de wandelingen op Schiermonnikoog kleedt hij zich als wandelaar: knickerbocker, hoedje, wan-

delstok, heupflles met sterke drank.' Tegen SP-Kamerlid Ronald van Raak zei hij: 'Jouw grootvader was stroper, de mijne was jager.' De minister heeft plannen, zoals 'de verruiming van de mogelijkheden voor het Schadefonds Geweldsmisdrijven. En de professionalisering van het specialisme slachtofferadvocatuur'. Met geweldsmisdrijven tegen dieren heeft hij geen probleem. Ook niet met het jachttoerisme, getuige een – al wat oudere mededeling op LinkedIn in de groep 'Genootschap Men in Tweed': 'Jagen in Engeland. Vrienden van Men in tweed. Wat gaan we dit najaar in Engeland doen, waar doen we dat, met wie en wanneer?' Ard en Josien'.

Bronnen: www.elsevier.nl/Nederland/achtergrond/2015/3/Ard-van-der-Steur-typische-WDer-enscherpe-jurist-1734588W/, <https://www.demminkdoofpot.nl/pagina/homepage/geeft-van-der-steur-alsnog-het-a.html>, www.trouw.nl/tr/nl/4492/Nederland/article/detail/4086770/2015/06/23/Dierenorganisaties-werken-niet-mee-aan-compromis-jacht.dhtml, www.rijksoverheid.nl/regering/bewindspersonen/ard-van-der-steur

Meldpunt Vervolging Wilde Fauna

Natuur en Milieufederaties roepen natuurliefhebbers in het kader van de campagne Wildlife Crime op om misdrijven tegen wilde fauna te melden. Voorbeelden van misdrijven zijn vernielde dassenburchten, geschoten buizerds en stroperij van zangvogels. Met de meldingen hopen de organisaties in kaart te brengen hoe groot het probleem werkelijk is. Geef (vermoedelijke) misdrijven door via het Meldpunt Vervolging Wilde Fauna (<https://melden.wildlifecrime.nl/>).

Neem voor vragen of informatie contact op via info@wildlifecrime.eu.

Kosten uitroeiing Hoekse huiskraai

Op 11 juni j.l. stuurde staatssecretaris Sharon Dijkma namens de Directie Natuur en Biodiversiteit in antwoord op vragen van de Partij voor de Dieren een brief naar de Tweede Kamer over de uitroeiing van de huiskraaien in Hoek van Holland. Een brief die een tikkeltje misleidend genoemd mag worden.

Hoewel er nooit enig bewijs is geleverd dat het groepje vogels schade veroorzaakt aan inheemse soorten, landbouwgewassen of anderszins, volhardt het ministerie in zijn mening dat ook het handjevol resterende kraaien koste wat het kost moet worden gedood. Volgens de staatssecretaris heeft de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) tot nu toe 23.600 euro uitgegeven aan het doden van de – ooit pakweg 25 – vogels. Goedkoper dan een dierenvriendelijke oplossing van opvang, aldus de brief: 'bij de goedkoopste variant zouden de kosten hiervoor rond de 40.000 euro hebben gelegen'.

Niet 1000 maar 2259 euro per vogel!

De oppervlakkige lezer zou kunnen concluderen dat de operatie tot nu tot 'slechts' ongeveer 1000 euro per gedode vogel heeft gekost. Dat is onjuist. Uit de brief kunnen we concluderen dat de genoemde kosten alleen de directe dodingskosten zijn, de NVWA is immers de organisatie die opdracht heeft gegeven aan en contacten onderhoudt met Duke Faunabeheer. Volgens de berekening van Sabine Rietkerk, Hoek van Hollandse en huiskraaiënkenner bij uitstek: 'Duke Faunabeheer ontving tot januari 2015 al zo'n 16.900 euro. In totaal heeft hij 23.600 euro ontvangen, volgens de brief. Bovendien betaalde het ministerie in 2009 de onderzoeksorganisatie Sovon 21.584,22 euro voor een geheel achterhaald rapport met risicoanalyse. Ik kom dan al aan een totaal van 45.148,22 euro. Dat maakt 2259,21 euro per gedode kraai! Kosten die dus nu al een stuk hoger zijn dan het in de brief genoemde goedkoopste diervriendelijke alternatief van 40.000 euro.'

Indirecte kosten

De overhead- en indirecte kosten van de 'operatie' houdt de staatssecretaris buiten beschouwing. Om te beginnen hebben zich ten minste drie bewindslieden met de zaak beziggehouden: eerst voormalig minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Gerda Verburg. Staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie Henk Bleker nam het dossier over, gevolgd door de huidige staatssecretaris Sharon

Indische huiskraaien in Hoek van Holland in betere tijden.

Dijkma. De Directie Natuur & Biodiversiteit en het Team Invasieve Exoten van het ministerie schreven advies na advies. Hoeveel uren zouden deze ambtenaren aan de zaak besteed hebben? En daar blijft het niet bij. De Faunabescherming diende bezwaren in en voerde rechtszaken via de Rechtbank Den Haag tot aan de Raad van State. Faunabeschermers zijn vrijwilligers, maar rechters en juristen werken niet voor niks. Ook andere organisaties hielden en houden zich met de zaak bezig zoals de NVWA en de Omgevingsdienst Zuid-Holland. De provincie Zuid-Holland verleende de ontheffing aan Duke Faunabeheer om te mogen schieten in een bewoonde omgeving.

Belastingbetaler

De werkelijke kosten van het uitroeien van de huiskraai heeft dus al een veelvoud gekost van het bedrag dat de staatssecretaris in haar laatste brief noemt. En de kosten lopen alleen nog maar op want de laatste Hoekse Huiskraaien laten zich niet zomaar uit de lucht schieten. In een tijd van de ene ingrijpende bezuiniging na de andere, heeft het ministerie van Economische Zaken blijkbaar heel veel geld over voor het uitroeien van een heel kleine populatie vogels die sinds de jaren negentig stabiel was en geen enkele aantoonbare schade heeft aangericht. Maar ze moeten en zullen uitgeroeid worden. Koste wat het kost...

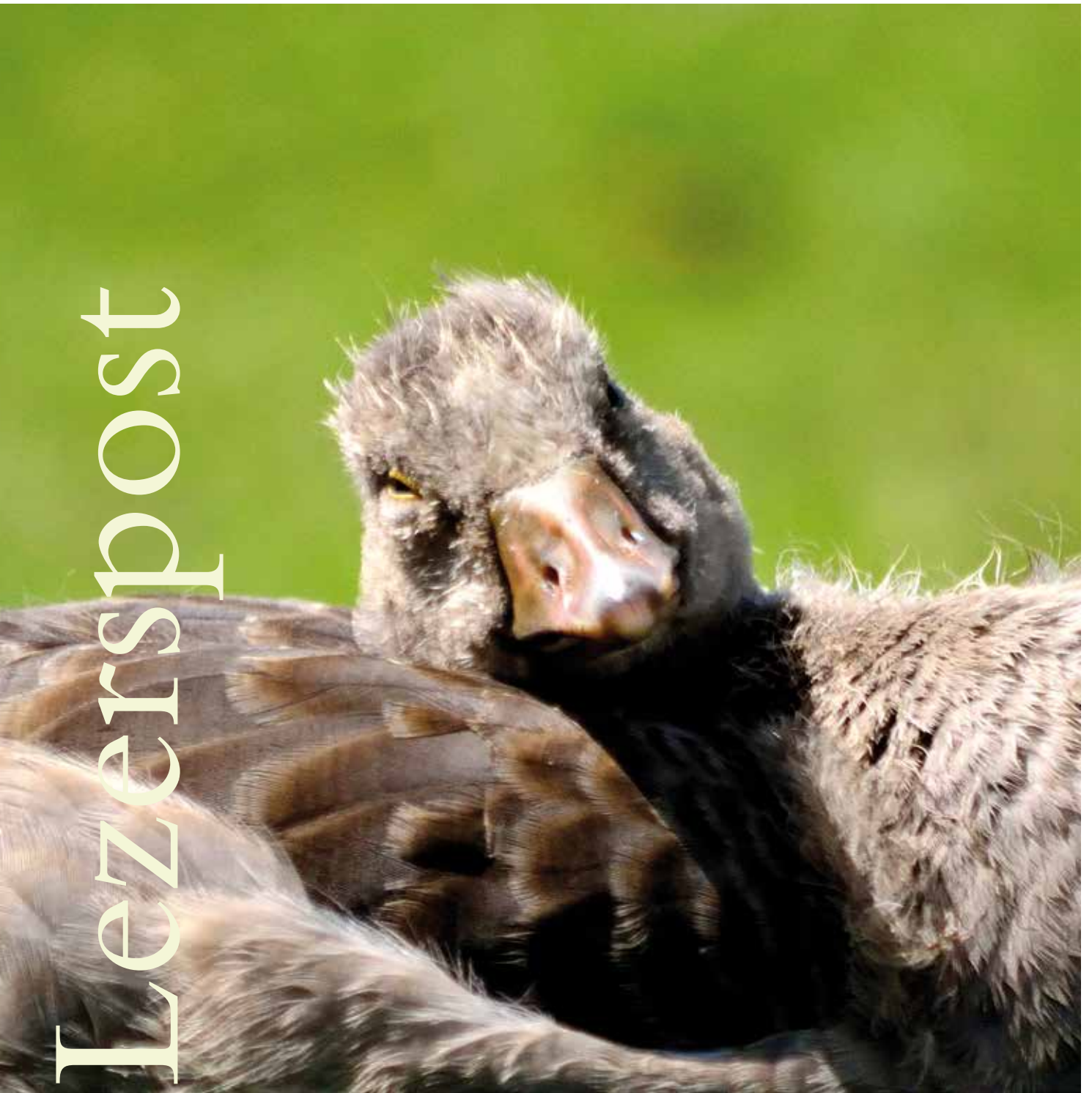
Bronnen: https://www.sovon.nl/sites/default/files/doc/De%20huiskraai%20in%20Nederland_risicoanalyses%20en%20beheer_rap2009_08.pdf, www.rijksoverheid.nl/documenten-en-publicaties/kamerstukken/2015/06/11/beantwoording-kamervragen-over-uitroeien-indische-huiskraai.html

Een video over de strijd tegen de uitroeiing van de huiskraai is te bekijken via: <https://www.youtube.com/watch?v=DOT6EgM0J2A>. Lees ook de column 'Wat heb ik misdaan?' via www.faanabescherming.nl/2014/06/08/column-wat-heb-ik-misdaan/

Overpeinzingen van een gans

Zonnend gansje in de Oostvaardersplassen. (Foto: Arno-Jan Boere)

Lezerspost

De voortdurende ganzen-
slachtingen bracht een
81-jarige faunabeschermer
ertoe zich in de gans te verplaatsen en onze
wereld vanuit dat perspectief te bekijken. 'Over-
peinzingen van een gans', recht uit haar hart:

'We zijn met tevelen zeggen de mensen. Hoe-
zo? We doen slechts wat onze natuur is: eten,
poepen, kinderen voortbrengen. En trekken van
Noord naar Zuid, de zomer na en weer terug.
Door dat poepen groeit er weer meer gras.
Kringloop! Wij vernielen de aarde niet.
En hoe is dat bij de mensen? Er zijn er veel te
veel: miljarden. En wat doen die? Afval maken,
dat vervuult de lucht, de grond en het water (o.a.
plastic soep op de oceanen).
Ze vervuilen met gifstoffen en bestrijdingsmidde-
len, die spoelen van het land het water in en via
de rivieren in de zee.
Ze poepen ook, maar vervoeren dat naar zee.
Ze vissen de zeeën leeg.
Collega-dieren jagen om te eten, mensen jagen
voor de lol. Ze doen afschuwelijke proeven op
collega-dieren.
Sommige collega-dieren moeten kunstjes doen,
worden geslagen en vernederd. Vele worden
opgesloten in hokken.
Als wij ruzie hebben, gebruiken we
snabels, klauwen, bekken of poten.
Maar zij hebben wapens, bombarde-
ren zelfs mensen waarmee ze geen
ruzie hebben. Evt. komt nog een
atoombom.
Zij rijden en vliegen in auto's en vlieg-
tuigen en vervuilen de atmosfeer. Wij
gebruiken poten of vleugels.
Zij veroorzaken vliegcrampen, vele
van ons stierven een ellendige dood.
Ze veroorzaken geluiden in zee, die
collega-dieren verwarren en vaak
doen sterven.
Ze vernielen hele stukken aarde,
kappen bossen en doen de polen
smelten.
Ze veroorzaken een klimaatramp,
waarmee ze ook zichzelf treffen.

Robert Meijs kwam dit tafereeltje tegen in
de Alblasserwaard.

Ze zijn arrogant en noemen zich de Kroon der
Schepping, maar er zijn collega-dieren die fysiek
heel wat meer presteren dan de mensen, zoals
wij met onze trek.
Nog even over die jacht: velen van ons zijn mo-
nogaam, hebben verdriet als de ander dood is.
Hoeveel mensen zijn monogaam?
Conclusie: geen dier doet wat die mensen doen,
en die zijn er in grotere aantallen dan wij.
Hoezo te veel ganzen?'

Marianne Miltenburg
stuurde een 'Elf',
een kort gedicht
bestaande uit vijf
regels en elf woorden.
Haar boodschap is
kort maar krachtig.

Illustratie:
Ineke van den Abeele

De buit

zen was te lezen in Argus 2013-1. Het artikel is te vinden via www.faunabescherming.nl/fb_argus/2013/Argus2013_1%2824-29%29.pdf.

Jacht gevaarlijke hobby

Jagen is een gevaarlijke hobby. Niet alleen voor jagers, maar ook voor recreanten. Jagers moeten goed verzekerd zijn, want schotwonden kunnen ernstig letsel veroorzaken of zelfs iemand doden. Jachtongelukken komen regelmatig voor. Een paar voorbeelden.

Ernstig letsel bij jachtongeluk door bh-beugel voorkomen

De beugel in een bh van een toeriste in de Duitse plaats Gadebusch heeft haar mogelijk het leven gered. De vrouw werd per ongeluk getroffen door een kogel van een jager. Deze ketste af op een beugel van haar bustehouder. De vrouw maakte met haar man een fietstocht in de deelstaat Mecklenburg-Voor-Pommeren. Tijdens een rustpauze voelde ze plotseling een scherpe pijn in haar borstbeen. Ze bleek door een kogel te zijn geraakt, afgevuurd door een jager die op een nabijgelegen akker op wilde zwijnen aan het jagen was. De jacht werd direct stilgelegd. Het geweer van de jager en de munitie zijn door de politie in beslag genomen. De jager wordt aangeklaagd voor het veroorzaken van lichamelijk letsel.

Bron: NOS

Jager ziet hondje aan voor vos

Een jager heeft in het Noord-Hollandse Zuidermeer vermoedelijk een hond doodgeschoten. 'Hoe stom kun je zijn?', vraagt eigenaar N. Catalani zich af. Meerdere getuigen zagen hoe een jager zijn hond Truusje neerschoot. Catalani is er kapot van. Helemaal omdat hij vermoedt dat het lijkje is weggemoffeld. De jager houdt vol dat hij een vos heeft doodgeschoten en geen hondje. De eigenaar van de hond heeft aangifte gedaan bij de politie van de verdwijning van zijn hond.

Bron: Dichtbij

Leeuw Cecil

De dood van leeuw Cecil die door de Amerikaanse tandarts Walter Palmer in Zimbabwe werd geschoten, leidde wereldwijd tot veel verontwaardiging. En dat zal niemand verbazen; de trofeejacht is weerzinwekkend. Jagers die een leeuw willen doden moeten daarvoor flink in de buidel tasten, maar dat had Palmer er blijkbaar graag voor over. Door de ophef over deze wandaad moest hij zijn praktijk sluiten en met zijn gezin onderduiken.

Verbod op jachttrofeeën in vliegtuigen

Delta Air Lines vervoert geen delen meer van leeuwen, luipaarden, neushoorns en olifanten die als jachttrofeeën worden meegenomen. Deze maatregel werd genomen een maand na de rel rond leeuw Cecil. In navolging heeft ook American Airlines aangekondigd het vervoer van jachttrofeeën te verbieden. Daarbij gaat het onder meer om buffels, olifanten, luipaarden, leeuwen, en neushoorns.

Jachtreizen

Ongeveer de helft van de Nederlandse jagers gaat regelmatig op jachtreis. Er zijn vele organisatoren actief die het aanbod voor de jagers aantrekkelijk proberen te maken. De jagers betalen graag veel geld voor een georganiseerde jachtreis. Ze zijn dan verzekerd van een groot tableau en de felbegeerde jachttrofeeën.

Voorbeelden van georganiseerde jachtreizen zijn bijvoorbeeld te vinden op www.jagen.nl/jachtreizen of www.nojg.nl/jachtartikelen/jachtreizen-advertenties. Een uitgebreid artikel over jachtrei-

van de vos

Ganzeninvasie teistert vissers Kleine Melanen

Jaap van der Voort, voorzitter van Hengelsportvereniging De Rietvoorn klaagt over de ganzen die daar al jaren in de Kleine Melanen in Bergen op Zoom verblijven. Ze eten gras, poepen alles onder en vervuilen het water. Vervuild water is een probleem voor de vereniging, omdat dat kan zorgen voor blauwalg in het viswater. En dat zou weer slecht zijn voor de vissen. De wereld op zijn kop. Sportvissers zijn niet alleen een gevaar voor de vissen, maar ook voor de watervogels. Hengelaars vervuilen zelf het water onder meer door grote hoeveelheden lokvoer in het water te gooien. Rokende vissers gooien hun peuken 'gewoon' in het water. Medewerkers van Dierenambulances en Vogelasielen weten hoeveel vogels er worden binnengebracht die gewond raakten door haken en visdraad die door vissers werden achtergelaten.

Bovendien kunnen vissen ziek worden van de verwondingen die ze oplopen nadat ze aan de haak zijn geslagen doordat daardoor de huid wordt beschadigd. Een gewonde vis heeft minder weerstand, heeft veel last van stress en is dus vatbaarder voor ziektekiemen en parasieten.

Bron: BN De Stem

In Argus 2013-2 besteedden we aandacht aan Vogelklas Karel Schot, waarin ook de schade die haken en ander vissersgerei veroorzaken aan vogels aan bod kwam. Het artikel is ook te lezen via www.faunabescherming.nl/fb_argus/2013/Argus2013_1%2824-29%29.pdf.

Jacht op Nijlganzen in Groningen van start

De provincie Groningen biedt jagers alle ruimte om nijlganzen te schieten. Het is toegestaan om daarbij lokganzen te gebruiken. De provincie heeft daarvoor een aanwijzing gegeven op basis van de Flora- en faunawet. De provincie telt naar schatting enkele honderden broedparen, die vooral te vinden zijn rond de meren in Midden-Groningen en in de nabijheid van steden en

dorpen. Hoewel de schade die deze soort aan de landbouw aanricht heel beperkt is, is de soort toch vogelvrij verklaard. De reden daarvoor is de zorgen die er zijn over het dominante gedrag van deze exoot, aldus de voorzitter Jan Willem Bos van de wildbeheereenheid Duurswold. Ze verjagen andere inheemse soorten uit de omgeving en dat is de jagers en boeren een doorn in het oog. Vreemd, want ze zouden daar juist blij om moeten zijn! Een paartje nijlganzen is het beste middel om schade aan de gewassen door andere soorten te voorkomen! Het maakt ook nog eens de jacht op schadetoebrengende ganzen overbodig. Zo makkelijk kan de oplossing zijn.

Op internet is te lezen hoe jagers over de nijlganzen denken (<http://wbesusterengraetheide.nl/faunabeheer/ganzen/nijlgans/>). De nijlgans is een sterke vogel met een dik verenpak en is niet makkelijk te doden. 'Een jager die bij moeder de vrouw aankomt met een nijlgans wacht een warm onthaal.' Het vlees van de nijlgans vinden ze een delicatessen.

Bron: Dagblad van het Noorden

Een dode nijlgans (Foto: Task Force Jachtmisstanden)

Vogelvrij

Soort: vos (*vulpes vulpes*)

Klasse: zoogdieren (*mammalia*)

Orde: roofdieren (*carnivora*)

Familie: hondachtigen (*canidae*)

Geslacht: vulpes

'Jacht'seizoen: jaarrond, overdag
én 's nachts

Foto: Irma Kok

www.digi-irma.nl/www.irmasnatuurbeleving.blogspot.nl

De Flora- en faunawet beschermt in principe alle inheemse vogels en zoogdieren, maar voor een aantal soorten geldt deze bescherming niet. Zij staan op de landelijke vrijstellingslijst (in feite een dodenlijst). De bestrijding mag geen jacht heten, maar is dat natuurlijk wel. De vos is een van de soorten die zonder ontheffing kan worden bejaagd om 'belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, bedrijfsmatige visserij en wateren of schade aan fauna' te voorkomen. De voornaamste doodsoorzaak onder vossen is de 'jacht'. Deze is intensief en wreed, waarbij jagers een heel scala aan vang- en dodingsmethoden toepassen: geweer, drijfjacht, jagen met een lichtbak (of schijnwerpers op een telescoopvizier of met infraroodfilters), vossenlokfluit, kunstbouw, spoorsneeuw, kastval, aardhonden, jagen tijdens oogsten en het uitgraven van hollen. Gevangen dieren worden meestal doodgeslagen. In de praktijk worden veel jonge dieren gedood, waarvan de meeste onder natuurlijke omstandigheden de volwassenheid helemaal niet zouden bereiken. Het 's nachts jagen met kunstlicht is uiterst omstreden. Het veroorzaakt onaanvaardbare verstoring in de natuur en dierenleed omdat aangeschoten dieren in het donker vaak onvindbaar zijn. Het is daarom onder Europese wetgeving verboden. Dat weerhoudt steeds meer provincies er niet van om ontheffingen te verlenen voor de nachtelijke jacht op vossen, met gebruik van kunstlicht.